

BAJAI HIRLAP

Politikai Lap.

A BAJAI SZABADELVÜPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.
Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetéseket és hirdetések felvételnek.

Főszerkesztő:
Dr. Lemberger Ármán.
Felelős szerkesztő:
Horovitz Gusztáv.

Előfizetési árak
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A HÉT TÜKRE.

Vasárnap, április 17-én.

A közös miniszteri tanácskozáson résztvevő közös és osztrák miniszterek Bécsbe utaznak.

Berzeviczy miniszter megnyitja a Nemzeti Szalon tárlatát.

A japánok megkíséreltek Port-Arthur körülzárását.

Hétfő, április 18-án.

A képviselőház ülést tart, a vármegyei tisztviselők illetményeinek szabályozásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalják.

Az ügyvédi kamarák országos értekezletet tartanak Budapesten.

A japánok Port-Arthur közelében partra szállottak.

Kedd, április 19-én.

A király a miniszterelnökhöz intézett legfelsőbb kéziratú elrendeli Rákóczi Ferenc halmvainak hazaszállítását.

A képviselőház letárgyalta a megyei tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot.

Az egyetemen négy ifjút sub auspiciis regis doktorrá avattak. A főelavottak: gróf Hédevány Sándor, ifj. Márffy Ede, Tóth Károly és Tóth Lajos.

A vasutasok este nyolc óra 20 perczkor megkezdték a sztrájkot.

A japán hajóraj támadásra készül Vladivosztok ellen.

Több japán város polgármestere közhírre teszi, hogy az országban rend van.

Szerda, április 20-án

A vasutasok sztrájkja az egész országban kitört, a vonatjáráások szünetelnek.

A képviselőházban a vasutasok ügyét tárgyalják.

Vörös László nyugalmazott államtitkár küldte a vasutasokkal való tárgyalására.

A walesi hercegi pár Bécsbe érkezett.

Alexejew helytartó a Czárnak beadta lemondását.

T Á R C Z A.

Az akrobata szerelme.

A „BAJAI HIRLAP” TÁRCZÁJA.

Irla: **Horovitz Gusztáv.**

Mr. Jenkins Hopps egy szép napon arra ébredt, hogy ő szerelmes. Este meg mint független, minden nemesebb szenvedélytől ment férfi nyugalomra és reggel egy új érzelmen rajtaként ébredt fel.

Nem akart hinni a szívének, azt hitte, hogy az egész csak álom és hogy ő almban járkal és erzeleg. Hogy meggyőződjék arról, vajjon csakugyan ébren van-e, megfogta az ágy lábát és az egész ágyat a magasba emelte.

Miután így meggyőződött arról, hogy az ágyat csakugyan ő emelte fel, így hát semmi esetre sem aludhat és álmodhat benne, tehát ébren van és tényleg szerelmes.

Szegény Mr. Hopps, ő eddig csak sulyokat emelt és nálánál gyengébb embereket vagdosott a földhöz, de szerelmes nem volt világeletemben soha. Szinte megrémült ettől az érzelemtől, mit fog ő ezután csinálni a mászás sulyokkal, többé nem fogja őket olyan szeretettel emelni a magasba, mint eddig, megboradt a hideg vastól, mikor arra az édes kis özvegyre gondolt, aki 24 koronaért ad neki szobát és világítást, akinek termelte olyan finom, törékeny, hogy az ő vaskarjaiban bizonyára összetörne.

Mr. Hopps felöltöztött és a czirkuszba ment. Olyan gyámoltalannak érezte magát, nem tudta, hogyan tudassa szerelmét az isteni nővel, aki akrobata palajáját megédesíteni van hivatva.

Amint így elgondolkodva járkal, találkozik Mr. Liversterlinggel, a czirkusz iskola-lovásával, aki csak úgy lóhátról hódítja meg a hölgyeket és mint a czirkusz Don Juanja, örvend nagy tiszteltnek.

Csütörtök, április 21-én.

A vasutasok nem engednek. A részükről kiküldött 13-as bizottság szünet nélkül tárgyal Vörös Lászlóval.

Gróf Tisza István kijelentette a Házban, hogy kész a szolgálatba álló vasutasoknak megbocsátani.

A posta igazgatóság a vasutas sztrájk tartamára carriol-posta szolgálatot szervezett.

A walesi hercegi pár tiszteletére a Hofburgban ebéd volt, melyen királyunk és az angol trónörökös felköszöntöket váltottak.

Chilkov herceg orosz közlekedésügyi miniszter előkészíti az ezárnak a hazatérre tervezett útját.

Péntek, április 22-én.

A képviselőház a vasutas sztrájkjal foglalkozik. Az ellenzék zárt ülést kért.

Tisza István gróf és Lukács László a déli vasutal Bécsbe utaztak.

A vasutasok nem engednek.

A vasuti ezredet mozgostották.

Kuropatkin megbotegedett. A czár okvetlen elutazik a harcztérre.

Szombat, április 23-án.

A Ház nem tart ülést.

Riasztó hírek terjedtek el a vasutas sztrájkról.

Togo admirális kijelentette, hogy addig nem nyugszik, míg az orosz flottát tönkre nem tette.

A vasutasok sztrájkja.

(H) Teljes rokonszenvvel kísérte az ország közvéleménye a vasutasok mozgalmát. Sorsuk javítását mindenki szívből kívánta és a kormány mindent elkövetett, hogy a lehetőség határan belül az óhajításoknak eleget is tegyen.

Fordult a koczka, az eddig osztatlan rokonszenv nagyon megcsappant, a jogos

— Good day Mr. Hopps, — üdvözlí a szomorú akrobatát.

— Good morning Mr. Liversterling. Jó, hogy találok, egy életbevágó dolgról van szó.

— Talán csak nem vesztette el az erejét?

— Nagyobb annál.

— Ugyan?

— Szerelmes vagyok.

— Csak ennyi, meg kell várni a végét.

— Milyen végét.

— Amikor nem lesz szerelmes. Külömben mióta szerelmes?

— Ma reggel óta.

— Mosakodás előtt, vagy után jött rá?

— Előtte.

— Ez baj, mert hát az erősebb szerelem, amit még a víz se mos le.

Mr. Liversterling szeretett szellemeskedni, ami határozottan rosszul állt neki.

— Adjon tanácsot, mit tegyek?

— Semmit.

— De hiszen örültem szeretem azt az asszonyt.

— Tehát asszony. Ez már baj.

— Miért volna baj?

— Mert így nem veheti el.

— Özvegy asszony.

— Az már más, így már elveheti.

— De kérdés, hogy hozzám jön-e?

— Hát még nem kérdezte meg tőle?

— Szerelmről még nem is beszéltem vele,

épp azért kérem, tanácsolja, mint adjam tudásra, hogy szeretem.

— Mondja meg neki.

— Oh, ahhoz nincs bátorságom.

— Tudja mit, majd beszélék én önagságával.

— Oh, köszönöm, mindig tudtam, hogy ön nemesszívú ember. Örökre lekötelteltje maradok.

— Kérem, ez baráti kötelesség, de, hogy ne érezze magát örökre adósomnak, adjon tiz koronát kölcsön.

— Nagyon szivesen. A takarékos Mr. Jenkins

főlhaborodás kíméletlen kritikáját provokálták azok, akiknek ügyét szivesen istápolta kormány és nemzet. Szerencsétlenségbe estek, követelni kezdtek azok, akik előbb csak kértek és akiknek kérése meghallgatásra talált.

Szembe helyezkedtek az államhatalommal, mely alkalmazta őket, lábbal tiporták a közérdeket, melynek szolgálatában eddig kenyérhez jutottak. Tévedésbe estek, mikor azt hitték, hogy nekik is éppen úgy szabad sztrájkolni akárcsak a cukrászlegényeknek. Czukorsütemény nélkül még el lehet egy ország, hanem vonatjáráások nélkül elpusztul. De éppen ezt tudja, a hazafiatalansággal határos czinizmus szükségeltetik ahhoz, hogy magyar állampolgárok, megfélekedve mindenről, egyedül a saját elvakult szenvedélyeiket tartva szem előtt, tudatosan vigyék romlásba a saját hazájukat, a saját véreik léteérdekeit. Nem frázis ez, hanem az elkecsereedésnek, talán éppen a megvetésnek szava, mert ha már csak a megélhetés minimuma is biztosítva van, nagyon meg kell fontolni, milyen eszközökhöz szabad nyulni, hogy a többet elérjük. Nem volt ok olyan mérvű elkecsereedésre, mely ezt a sztrájkot igazolhatná még kevesebb menthetné.

Kényszereszközökhöz nyulni csak a legvégső esetben és csak olyan körülmények között szabad, ha ezeknek alkalmazása hasznát és másnak nem árt. Sajnos akadnak mindig lelketlen igaztók, kiknek vajmi kevés veszténi valójuk van, akik nem törődve a megtévesztettek szerencsétlenségével, csak önző érdekeiket tartják szem előtt, szeren-

Hopps a zsebébe nyult és odaadta a tiz koronát, miközben két könycessepp pergett le arcán.

— Mi az, Ön sir?

— Igen, tudja mindig meg vagyok hatva, ha egy kedvesemet elvesztem.

— Hát most ki vesztett el?

— A tiz koronámat. — Erre már nem felelt Mr. Liversterling.

— Tehát vezessen az özvegyhez.

— Felesleges, csak menjen el a lakásomra, ő a házi asszonyom.

Mr. Liversterling elment az özvegyhez, míg Mr. Hopps olyan elkecseredéssel emelgette és dobálta a sulyokat, hogy mindenki felve húzódt el tőle.

Mr. Liversterling az özvegnél barátságos fogadtatásra talált.

Özv. Czinegené — az ura vagyonos szabó volt és végelgyengülésben halt meg — napos vendég volt a czirkuszban, ahova az akrobata protekciójával szabadjegygyel járogatott. Mr. Liversterling már régen titkos imádottja volt és nevet, bár nem tudta kimondani, mindennapi imájába foglalta.

A nem remélt látogatás kellemesen lepte meg. Szekkel és cognakkal kínálta meg.

Mr. Liversterling el volt ragadtatva a szeretetméltsággal és jöletől, amely utóbbi az egész lakásból kisugárzott.

Egész megfélekedett küldetéséről, amelylyel őt Mr. Jenkins Hopps barátja megbízta.

Saját felelősségére kezdte meg az udvarlást.

— Asszonyom, én Önnek már régi bámuloja vagyok.

A szép özvegy pirulva sütötte le szemeit.

— Igen asszonyom, estéknit, mikor meglátom feltűnni az Ön lila blúzát...

— Sárga blúzom van.

— Igen, sárga, de hát nekem minden lilának látszik, tehát, ha meglátom az Ön sárga blúzát, úgy a szívem hevesebben kezd dobogni és nem érzem magamat elég biztosan a nyeregben, mert érzem, hogy szédülök a féltékenységtől.

csellenségbe rántva ezer és ezer családot, romlásba visznek egy országot.

Kárhoztandó a vasutasok sztrájkja mindenképpen. De soha meg nem bocsájtható bűnbe is estek, mert esküszegést követtek el. A vasutas épp úgy esküt tesz, mint a katona. A katona, ha megszegi esküjét, halálra bűnhődik, a vasutasok ellenben solidaritást vállalnak az államhatalommal szemben, megfedkeznek esküjükről és diktálnak azok, a kiknek engedelmeskedniök kellene.

A kormány a legmesszebb menő engedékenységet tanusította a vasutasokkal szemben. Még a budget terhére is és kész volt a lehetőség határain belül kivánságaikat teljesíteni, az ő fizetések az összes fizetési kategóriák között a legkedvezőbb, kedvezőbb az államtisztviselőkénel is. A kormány magatartása mindenben korrek, nem szabad szankcionálni a hatalommal szemben való terrorizálást. Hova jutna az államhatalom, ha az alkalmazottak diktálnának, és a hatalom csak azért inauráratná, hogy aztán engedelmeskedjék.

Igenis példát kellene statuálni, megkellene törölni a lelketlen főlbutók hitvány-ságát, nem a boszu fegyverrel, hanem a jogos retorzió eszközeivel élve. El kell csapni mindazokat, akik ezt a példátlan sztrájkot szervezték, vezették és megvalósították. Ha a büntető törvénykönyvből ütköző cselekményeket követtek el börtönt nekik, ha ellenségülnek, jöjjön a szurony, de minden körülmények között meg kell óvni az államhatalom prestigejét és souverénitását.

Nem szabad elharapódzni hagyni azt a hitet, hogy a kormányval szemben mindent szabad. Nem szabad túrni, hogy politikai tökélet kovácsoljanak ebből a sztrájkból a kormány ellen, mely mindent megtett, talán még módján fölül is, csakhogy kedvező helyzetet biztosítsa a vasutasoknak.

Biztosak vagyunk, hogy helyre fog állni a rend. Garanciát látunk erre gróf Tisza István és Hieronymi beszédeiben és, ha helyre állt a rend, be fogják látni a megfélemlített vasutasok, hogy nem mindig az a legjobb barát, a ki legtöbbet forgalodik körülöttünk, de csak addig míg a baj a nyakunkba nem szakad. Ha a baj megvan, eltűnik, mintha itt sem lett volna és a markába nevetve mondja „no ezt jól megcsináltam.”

Isten mentse meg a vasutasokat a jövőben a mostani jó barátaitól.

— A feltékenységétől? — kérde meglepve az özevgy.

— Igen, a feltékenységtől, mikor látom, hogy az az ostoba Jenkins Hopps milyen bizalmasan beszélget Önnel és én, aki szeretem Önt, kénytelen vagyok sorvadni, elpusztulni. Oh, ez keserves. Mr. Liversterling elkezdett zokogni, ami özevgy Czigénémet annyira meghatotta, hogy is sírni kezdett.

Mr. Liversterling előbb tért magához és szenvedélyes hangon szavalt tovább. — Én szeretem, imádom Önt, legyen a feleségem és én olyan boldogok leszünk, amilyen boldog nem volt soha. E szónál letérdelt, megfogta az özevgy kezét, aki boldog mosolygól nézte a térdelő Don Juant.

— Oh, feleljen, mert megöl a bizonytalanság. — Szeretem, zokogta a bájos özevgy és Mr. Liversterling karjaiba omlott.

Ismét Mr. Liversterling tért előbb magához és komolyan kezdte tárgyalni az egybekeles részleteit. Mindent megbeszélve elbucszott, előbb azonban 20 koronát kért kölcsön.

Mr. Jenkins Hopps izgatottan leste barátját, aki végre megjött.

— Nos? — kérde az érkezőt.
— Szerelmes.
— Oh, ne mondja, tehát szólhatok?
— Azt éppen nem.
— Nem?
— Bizony nem, mert hát nem Önt, hanem engemet szeret.

— Önt és hát Ön nekem erről semmit sem szolt?

— Hogyan szólhatom volna, mikor magam sem tudtam, de most már tudom és már meg is állapítottuk a lakodalmom napját, a melyre Önt is elvárjuk.

— Köszönöm, nem lesz ott.
Szegény Mr. Jenkins Hopps lesújtottan távozott. Aznap este egy szerencsétlen birkózott úgy vágott a földhöz, hogy az ket héteg nyomta az agyat.

Politikai hírek.

Rövid válasz egy hosszú czikkre.

A „B. F. U.” kilenc hasábján tobzódik a gyönyörűségben, hogy a szabadelvűpártot kétszázszor lelikkike, a függetlenségi pártot vagy ezerszer városmentőnek kereszteli. Holtaikat föltámaszt, előket eltemet, ifjaknak harci szókat fúj és olyan modorban fenyegetőzik, mely a szabadon nyelvén „felhívás keringőre”, a pusztlák nyelvén „csülökre legények”.

Az Isten, meg ök tudják, hány-szer vetik a szemünkre a tartalomnélküliséget, pedig ennek a megbírálásához ök a legkevesébb hívatottak. Miért? egyszerűen azért, mert annyira tartalmasnak találunk bennünket, hogy képesek hetenként egy lapot kiadni, mely a mi tartalmatlanságunkból elősködködik. Hat, hogy ezután önállóságra is szert tehessenek, az eddigien is kevesebbet foglalkozunk olyan kérdésekkel, mely Önöknek a szereplésre alkalmasul szolgálhat.

Most pedig ad Drescher Gyula úr, nem mi, hanem Önök irtak, hogy Drescher urnak nem tetszett Szutrély úr és ott hagyta a szabadelvű tábor, mint Szil. Pál az oláhokat. Hát ez helyen való lehet gyerekek között, de nem meglelt férfiak között, akik politikailag foglalkoznak és föltételezhető, hogy elveik is vannak. Ez olyan „haragszomrad” forma jatek. Ha kerdezik miért? hát a felelet, mert nagy az orrod! Haragszom a szabadelvű pártra, miért? mert Szutrély is szabadelvűpárti. No, de ez elég ok politikai pártállást változtatni. És a jó nép, az Istenada nép áhíttal hallgatja a tegnapi szabadelvű, ma függetlenségi politikusi ürüadit, mert hiszen nem tudja, hogy a politikában is azé a pillanatnyi siker, a ki nagyobb színész.

Mi a politikánkat nem hetenként megjelenő öndicséretekkel akarjuk bevinni a közudatba, hanem a termékenyítő munka által elért, mindenél ékeesebben beszélő eredmények felmutatásával.

Ami tehát a „Bajai Hirlap” mulját illeti, az semmi gáncs sem érheti, mert csak dicsegetés válhat, ha félelem nélkül gáncsol, ha erre okot talált és dicsegetést adozott Önöknek, amire sajnos, vajmi ritkán szolgáltatnak okot.

Végül, hogy tevedésben ne legyenek, hát nálunk minden másképp van, mint Önöknél, mert mi Önöknek keresni kell a „fiatalabb és javakorban levő generációból” férfiakat”, kik esetleg radikálisabb eszközökkel is dolgoznának, addig az nálunk készen van és nem rettenünk vissza attól a nagyhangú fenyegetéstől, mely sokaknak imponálhat, minket azonban csak mosolyra készlet. Amen!

Rákóczi hamvainak hazaszállítása. Királyi kézirat érkezett a magyar nemzethez. A koronás királyi szent kegyelet adóját róta le a nemzet egyik legdicsebb fia, a nagy fejedelem, Rákóczi Ferenc halhatatlan emléke iránt. A rodostói remete, kinek hamvai közel kétszáz éve porladoznak idegen földben, visszatér az édes anyaföld kebelebe. Megtérnek Rákóczi hamvai ide közénk, azok közé, akiket szeretett, akikért mindenét áldozta, visszatér az ő kuruczaival, hogy ither álmodja tovább az ő dicső álmait, a magyar szabadságról.

Hala Öfelsége fenkötő gondolkodásának, aki megszerezte ezt az ünnepet az ő magyar népének. Nagy Rákóczi Ferenc, ha a te poraid itt pihennek a vérszattal magyar földben, melyen egykor kuruczaid vágattak száguldo paripaikon, talán új ihlet száll e föld népebe és azon lesz, hogy boldog legyen e haza.

Közös miniszterek értekezlete. Ö felsége előnkölte alatt szombaton Bécsben közös értekezletet tartanak, melyben megállapítják a közös költségvetést s néhány függő kérdést, így az ágyúkérdés megoldását előkészítik.

A csendőrségi felügyelő. Ö felsége Panajott Sándor csendőrezredest kinevezte csendőrségi felügyelővé, Jablányi altábornagy nyugdíjba menetele óta, a mi a tavalyi nyár elején történt, a csendőrfelügyelői állás csak ideiglenesen volt betöltve. Panajott ezredes látta el a szolgálatot, a ki Jablányi altábornagy mellett hosszabb időn keresztül mint helyettes felügyelő működött.

A temesvári sereb püspök beiktatása. Temesvárról jelentik: Leticus György temesvári görögkeleti sereb püspök beiktatása az újabb intézkedés szerint május 11-én lesz.

A képviselőház bizottságaiból. A képviselőház állandó összeférhetetlenségi bizottsága a Münchik Aurél képviselő ellen bejelentett összeférhetlenségi ügy tárgyalására határidőül 1904. május hó 5-ik napjának delután fel 5 óráját, — a Veszler Imre képviselő ellen bejelentett összeférhetlenségi ügy tárgyalására pedig határidőül 1904. évi május 6-ik napjának delután fel 5 óráját tűzte ki.

A nagybereznai mandátum. Ungvárról jelentik: A képviselőház elnökének leirata, melyben dr. Rabár Andre orsz. képviselőnek lemondását tudatja, beérkezett a központi választmányhoz. Lörcinicz Jenő alispán, választmányi elnök, e hónap 18-ára hívta össze a központi választmányt, hogy a választás határidejét kitűzze. A választás előreláthatólag május hónap első napjaiban lesz Nagybereznan.

A förmedvény.

Valaki reálépett a „Bajai Hirlap” Nyiláterben a „Bajai Független Újság” felelős szerkesztőjének a tyukszemére és mert véletlenül az illetőnek nem volt oly formás, piskotaszteri lábcakája mint az említett felelős szerkesztőnek, hát ez utóbbi felajdult sajjó fájdalomban és ennek hatása alatt maga bocsát közre egy „förmedvényt”, telve gyanúsításokkal és nem tudom, mely forrásból merített búsoságokkal.

Hát én ezekre nem terjeszkedem ki, nem védelmezem magam oly gyanúsítások ellen, melyeket, ha volna alapjuk, akkor is a spionnage juttalta az ellenfél kezébe. De igenis van egy szavam a collegialitás dolgában.

Ugyan tisztelt Dr. Szirmai Vidor úr, nézzen csak utána, lapjának első évfolyamában milyen vehemens támadásban részesített Ön engem egy tárcázékban és mily támadásnak voltak kitéve ügyvédkollegiái az Ön lapja részéről csak azért, mert szabadelvű pártiak.

Hát az Ön collegialitása csak eddig terjed, hogy Önnek szabad büntetlenül kollégáit támadni, de ha valaki a „nyiláterben” támadja meg Önt, akkor már ez is az illető lap főszerkesztőjének a bűne.

A collegialitás dolgában csak az az eltérés közöttünk, hogy Ön még egy oly támadásra is reflektál, amelyért más felelős, én pedig annak idején egy belüi válszra sem méltattam azt a támadást, a melyért Ön felelős.

Ami pedig a felelős szerkesztő háta mögött való bujkálás illeti, hát sokkal jogosultabban vághatom e vádat az Önök arcába, mert hiszen Önök „bukálnak”, amidőn, nem abba a személybe kötnek bele, a ki a „Bajai Hirlap” homlokán felelős szerkesztőként van megnevezve, hanem engem, a főszerkesztőt tisztelnek meg szives megemlékezésekkel.

A tetehetlen bosszú pedig csak tozódjék tovább — szennyes árja nem csap fel megelőgedésre viselt ügyészségi megbízotti állásomhoz.

Dr. Lemberger Ármin

a „Bajai Hirlap” főszerkesztője.

A vasuti sztrájk és Baja.

Megállt az ország vérkeringése. A hatalmas sínpárok, melyek keresztül-kasul szelik az országot, élettelenül hevernek fatalapzataikon. Megszűnt a vonatközlekedés.

A hatalmas gőzmozdonyok, melyek belsejéből kialsud az élet, a tűz, lombán, tehetetlenül vesztegelnek, mint egy-egy leszeggett óriás. Az éj néma csendjét nem veri fel a robogó vonat kerekének zakatolása. Csend uralkodik szerte az országban, olyan néma minden, mintha mérhetetlen gyász borult volna mindannyiunkra. Nemcsak a főváros, hanem a vidék is megérzi a sztrájk hatását. Ott az inség félelme szállja meg a lelkeket, itt a teljes tájékozatlanság bizonytalansága ül a kedélyeken. Egyformán vigasztalan kép.

Baján az utolsó vonat szerdán reggel érkezett Szabadka felől, az utolsó déli 12 órakor indult a mozdonyvezető szeszélyéből Zomborba. Azért szeszélyéből, mert a mozdonyvezető véletlenül zombori lakos volt és haza sietett családjához. Sok bajait otthonukól távol ért a vasuti sztrájk kitérőse. Majd minden órában érkeztek kocsin utazó, porlepte utasok, kik övéikhez siettek. Talán a legszomorubb utas volt egy helybeli uraszony, ki férjének halálhírelt Szabadkára kapta és onnét kocsin sietett az elköltözött halalos ágához. A Budapestről érkező hajó szufoltan költött ki Baján, számos szabadkai, zombori, pécsi utas választotta az utazás eme módját, hogy aztán Bajáról kocsin folytassák utójukat. A kocsi árja hihetetlenül felszökött, egy fiakerért Bajáról—Szabadkáiig 30 koronát kértek és kaptak.

Az utolsó fővárosi lapot szerdán reggel kaptuk Baján, attól kezdve két teljes napig sötétségben botorkáltunk. A fővárossal minden érintkezés megszakadt. A telefon, távirda, posta közlekedés szünetelt, olyan képe volt a városnak, mintha ellenség lepte volna el az országot, felő bizonytalanság, melyet még a remény sugara sem világít be. Pénteken reggel jött a megváltás, újságokat kaptunk és tájékozódva voltunk arról, a mit különben sejtettünk. Az ország kepe egészen egyforma. A főváros épp úgy el van zárva a külvilágtól, mint Baja és Baja talán még kevésbé, mint azok a városok, hova nem járnak hajók.

Pénteken ordnancz postaszolgálatot rendeztek be Szabadka, Zombor és Baja között, a leveleket, újságokat a hajó továbbítja. Teljes elismerés illeti a bajai postát, mely minden lehető elkövetett, hogy a tűrhetetlen állapotot tőle telhetőleg enyhítse.

Adja az Ég, hogy minél kevesebb vasutas sztrájkhoz legyen szerencsénk.

HIREK.

Kérelm. Egy cikkünk jelent meg mult számban, melyben a bajai korzóról írunk. Ha nem volnánk áthatva ennek a kérdésnek társadalmi fontosságát is, szóba sem hoztuk volna, azonban ismerve ennek az ügynek jelentőségét, egy kérrrel járunk városuk hölgyeihez. Kérjük, hogy válaszuljanak a következők kérdéseire.

1.) Miért nem koroznak Baján a hölgyek?
2.) Miképen lehetne Baján a korzózás divatját meghonosítani?

A legjobb felelet írójának díszes ajándékot adunk. A válaszokat beérkezési sorrendjében lapunkban közöljük.

A pályázat határideje április 28-án esütörtökön jár le.

Hisszük, hogy számosan nyilatkoznak, hiszen Baján olyan sok szellemes asszony és lány van.

A „Bajai Hírlap” szerkesztője.

Korzó. Lapunk multkori és mai számában között kérdéseinkre már eddig is több válasz érkezett. A válaszok közlését jövő számban kezdjük meg. Akik a kitiütölt díjra pályáznak, sziveskedjenek válaszaikat legkésőbb e hó 28-ig szerkesztőségünkhez beküldeni.

A szegedi polgármester. Szeged város törvényhatósági bizottsága 20-án délután megtartott közgyűlésében töltötte be az agg Pálffy Ferenc nyugalomba vonulását megindított polgármesteri szeket. A nagy díszű és nagy fontosságú alkalma, mint azt előre jeleztük, a bizottsági tagok nagy többséggel **Lázár György** dr.-t, eddig a szegedi első kerület orsz. képviselőjét választották meg.

Eljegyzés. A legőszintebbre örömmel adunk hírt lapunk kiadójának, a bajai ifjúság egyik legkedveltebb tagjának, **Kazal Józsefnek** eljegyzéséről. Eljegyzte magának a város egyik legbajosabb lányát, **Bernhart Rózsikát**. Tiszta szívetel köszöntjük a jegyes párt.

Eljegyzés. **Eckert** Etuskát, **Eckert Antal** leányát, f. hó 18-án jegyezte el **Beke** Béla szatmári kir. kataszteri mérnök.

Házasság. **Zeiger** Károly, pittsburgi (Észak-amerikai) kereskedő f. évi május hó 3-án d. u. 5 órákor tartja esküvőjét **Pollák Fanny** urhölgygel a helybeli izr. templomban.

A vörös kereszt bajai fiókegytelének választmánya április 16-án a Bajai takarékpénztár ülésteremben petői Szatrély Lipót kir. tanácsos választmányi elnök előlétele alatt ülést tartott, mely alkalommal a választmány női osztályát a megjelent hölgyek szokatlan nagy számmal képviselték. A folyó ügyek elintézése mellett behatóan foglalkozott a választmány az egyesület iránti közérdeklődés fokozásának, az egyetemi tagok számára emelése kérdésével és elhatározta, hogy legközelebb a fiókegytel fejlesztése és újjászervezése körül élnék tevékenységét fejtenek ki.

Vörös kereszt egytel közgyűlése. A magyar szent korona országos vörös kereszt egytete bajai fiókegytete f. hó 26-án, kedden d. u. 4 órákor tartja meg a bajai takarékpénztár gyűléstermében az évi rendes közgyűlést, melynek tárgyai, 1) az 1903. évi pénztári zároszámadások, 2) az évi jelentés kiegészítése, 3) a választmány alapszabály szerű kiegészítése lesznek.

Csáska érsek állapota. Csáska György kalcsoai érsek néhány nap óta Budapesten időzik. Az érsek teljesen felépült betegségből és csak pihenésre van szüksége.

A egyházmegye köréből. Körömczy Ernőt, szabadkai róm. kath. hitoktatót az érseki hatóság Melykura helyezte át kapláni minőségben. Helyere Szabadkára hitoktatónak Takács Gáspárt, az eddigi melykúti kaplánt nevezte ki.

Bacsaki állomfogoly. Egy volt bajai gyógyszerész Hoffenreich Károly kethónapi tartózkodására ment be a Vassas Szent Peter-utcai lovagvárba. Hoffenreich tudvalevőleg igen súlyos feltételek mellett a mult évben párbaejozott Gyarmati Emil gyógyszerészhez.

A helybeli róm. kath. plébánia-templom kifestése s egy új orgona beszerzése ujjában a következők adakoztak: N. N. (Baja) 2 kor., X. Y. (Baja) 2 kor., Posch Ernő kaplani (Baja) 50 kor. — Összesen 54 korona.

Szegedtől Belgrádig lőháton. A szegedi első honvédhuszár-dandár lovagló-tanfolyamába vezényelt huszártestek bravurozatos távozlással fejezték be a tanfolyamot. A huszártestek Szegedtől Belgrádig lovaglóknak és egy napi pihenőt után ugyancsak lőháton teszik meg az utat vissza Szegedre. A tanfolyam ezzel azután véget is ért és az ekvita-

cióba vezényelt huszártestek a jövő héten valamennyien visszatérnek állomahelyeikre. Április 19-én hajnalban indultak el Szegedről Szabadkára, itt éjjelre pihenőt tartottak és 20-án hajnalban indultak el Újvidék, Pancsova erítésével Belgrád felé, ahova a tervezet szerint e hó 23-án érkeztek meg. Belgrád alatt egy nap pihenőt tartanak és e hó 25-én indulnak vissza. A 4. huszárezredből: Fimpi Ferenc hadnagy vesz részt a bravurozatos távozlásában.

Nemzeti Szalon kiállítás Zomborban. A Nemzeti Szalon **Latinovits** Pál főispán vednöksége alatt 1904. évi április hó 24-től kezdődő 14 napon át Zomborban, a város-háza nagytermében képkiallást rendez. Háromszáznál több, ritka művészi becsű, köztük tizenkét eredeti Munkácsy-kep lesz kiállítva. A megnyitási ünnepely 1904. évi április hó 24-én délelőtt 11 órákor lesz a város-háza nagytermében. Délután 6 órákor szabad előadás a megyeháza nagytermében. Este 8 órákor bankett az „Elefánt” szállodában.

Iparosok és kereskedők nyugdíjügye. A szegedi kereskedelmi és iparkamara kebelében a kereskedők és iparosok nyugdíjügyének szervezésére egy bizottság alakult. Bácsvarmgye nagyobb községeiben fők szervező gyűlést tartanak, így Okánizsán, Moholon, Ó-Bécsén, Bezdánban, Hód-ságon, Bkulan, Futakon és Zentan. **Baja, Zombor** és **Újvidék** is sorra kerül.

Az ovodisták előadása. Hirt adunk már lapunkban arról, hogy a bajai I. Noegylet által fenntartott belvárosi kisdödvő-intézet új vezetője Müller Matild nyilvános mükedvelői előadásra készíti elő apró növényeiket. A „Tel tündére” című szundarab próbát már javában folynak az ovodában. Az előadást a kiesinyek áldozó esütörtökön és rá következő vasnapon, május 12-én és 15-én, tartják meg. A Nemzeti Szálloda herlője Deutscher Matyás a jelzett két alkalomra ingyen engedte át a nagytermet az ovó-kisasszony felkérésére. A színelőadás főszerepeiből természetesen nagyobb lényeknek is jutott. Ezek a szereplők lesznek: Odabasich Józsa és Katinka, Gardalits Olga, Klaubner Erzsike és Kaiserfeld Riza, továbbá Klaubner Ede. Az apró tündérek pedig: Török Emma, Hermanek Vilma, Rimler Hermin, Vunderlich Erzi, Wagner Janka, Hecht Jolan, Dobokai Berta, Gáspár Bözsi, Kollár Kálmán, Nicolaus Bela és Mikolits Misi. — A gyermek-előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

A m. kir. kertmunkás iskolából. A földmívelésügyi miniszterium egy a mult hó végén kelt leirattal Demuth Gyula városi népközponti tanítót megbízta a helybeli állami kertmunkás-iskolához szakkiképzetésre felvett kertmunkás-iskolához elemi tantárgyakban leendő oktatásával. Demuth — kit a városi hatóság ajánlatára nevezett ki a földmívelésügyi miniszterium — hetenkint kétszer tart előadást az állami telepen és a miniszteri utasítás értelmében az iras, olvasás és számolás mellett főleg a mértanban fogja kiképezni a kertmunkás-iskolát.

Uj lap Zomborban. Uj Bacskai ezimel hetenként háromszor megjelent partikivüli politikai lap indult meg Zomborban április 17-én. A lap felölös szerkesztője dr. **Donoslovics** Vilmos.

Magyar név. Kobeltrausch János és kiskoru gyermekei, bajai lakosok nevüket **Kádus**-ra magyarosították.

Uj közút. A baja—melykúti törvényhatósági közútnak multúta való kiépítési befejezett dolog. Az útnak pestmegyei szakaszára nézve utasította az alispán a kiskörösi szolgabíró, hogy az rendbe hozassék.

A bácsamegyei orvosi fiókszövetség közgyűlése. A bácsamegyei orvosi fiókszövetség, pünkösdtől hétfőn tartja közgyűlést Palies fürdőn. A fiókszövetség elnöke emlékebeszedt mond nagyérdemű volt elnöke, dr. Hadzsy János fölött.

Vasártartási engedély. Gara község újabb kérvénnyel fordult a belügyminiszteriumhoz vasártartási engedélyért. Megjegyezzük, hogy nevezett község hasonló kérelemmel egy ízben már elutasítottat.

Adomány. **Pintér** Ferenc s **Deák** Sándor egy-egy hárszegyvet ajándékoztak az Ipartestületnek, melyért az elnökség ez uton mond köszönetet.

As ipartestület közgyűlése. Vasárnap tartotta a bajai ipartestület évi közgyűlést, melynek legfontosabb határozata, hogy olvasótermét 3000 K. költséggel kibővíti. Targyaltak továbbá az orvoslat tanozongyvet és az iparosok nyugdíjintézetet. A választás megejtetven, újból megválasztott elnökül **Czernay** Imre. Előjárósági tagok lettek: Alföldy Bela, Balind József, Beiszer Miklós, Breink Ferenc, Csernák Ernő, Eckert Ferenc, Fehér György, Gebhardt Dezső, Hanák Geza, Halpauer András, Köbling Ferenc, Kiziel János, Klein János, Mikolczky Ferenc, Ozvald Ferenc, Ronai Gyula, Reichenberg Antal, Tomasiás Sándor, ifj. Utry Pál, ifj. Wagnham József; számvizsgálók: Kovács Gyula, Pöhlhammer Nándor, Weisz Henrik.

Szándékos emberlölés. A részegség ismét áldozatot követelt a szomszédos Szeremlen. Kőrösi István és Mózes, Csáky István és Angyal Pista szeremlel legények ittas állapotban mentek haza a mult héten a korszamból. Valamin összeveszték, mire Angyal Pista puskát ragadtott és azt kilötte.

Erre az ittas legények közül valaki a lármára elősietett Angyal Sándornét, Angyal Pista anyját, a fia kezéből kiragadott puskával egy fejbe ütötte, melyre az szörnyet halt. Angyal Pistát is eszméletlenül vitték lakására. A bajai kir. járásbírószág vizsgálóbírója a tetteseket letartóztatta.

Kőmives- és ács-sztrájk. A bajai kőmives- és ács-munkások között a hét folyamán kiütött a sztrájk. Az eddigi békéletes tárgyalások nem vezettek eredményhez, mert a mesterek ragaszkodnak a tíz és fél óras munkaidőhöz és kívánják, hogy a fizetés, mint minimum 2 kor. 40 fillérben és mint maximum 3 kor. 40 fillérben állapítsák meg. Az időn túl való munkát 25%-kal akarják túlfizetni, ennek ellenében a munkások követeleseknek a követeléseikben stipulálják: A munkaidő 10 órában állapítsák meg. Munkabér óránként 30, 32 és 34 fill. Türolánál 50%- bérelemes.

Lopás. Cseh György szekszárdi ill. kocsi f. hó 20-án Szabadkáról Bajára jött. Tarsaságában volt Heszner György magyarszéki ill. borbélysegéd, kivel együtt szolgált a honvédségnél. Baja közelében leültek pihenni, mikor Cseh elszunnyadt. Mire felebredt, elhülve tapasztalta, hogy volt katonabajtarsa börtöndjé 202 korona ruhával és pénzzel ellopta. A fejelentést megtette.

Felülfitétek. Az állami tanítóképző intézet által f. évi április hó 16-án, reszben a helybeli róm. kath. plébánia-templom „orgonaalapja”, reszben saját „ifjúsági segítőalapja” javára rendezett ifjúsági hangverseny alkalmával következő jászivú adások kegyeskedtek felülfiténi: Nagys. Vojnits Madol 18 kor. Nagys. dr. Rajk Aladár képviselő, ur. Spitzler Károly 10—10 kor. Bodrogi Gyula, Wirtz Pál 8—8 kor. Sárdy János, özv. Rablne 6—6 kor. Dr. Bruszt L., Willmann J., Csepka F., dr. Makray László, Szabay F., Fischer Pal, Wagner A., A. N. 5—5 kor. Weisz Nándor, Nievei L.-né, Nadas S., Scherk Lipót, Grigorjevics M., Peschke K., Kollár A. 4—4 kor. Dr. Hegedűs Aladár, Heiszky J., Hesser Gy., dr. Bernhart J., dr. Szirmai Vidor, Müller J. 3—3 kor. Schnetzer E., Schilling A., Rimler J., Herbert G., Bruszt A., Wunderlich J., Schwab J., Ujhelyi G., dr. Raisz N., Szabó N., Dervaderies I., dr. Rimler J., özv. Pukly J.-né, Toch Zs., Tomcsányi S., dr. Herman A., Tury M., a Masszononykri nevezett iskolának, Pollermann B., Reich V., Borsodi Miklós, Kobeltrausch J. K. K., N. N. 2—2 kor. Beszies B. 1 kor. 20 fill. Jaszenovics G., Pös E., Hanák G., Lazar S., Friedrich Zs., Köbling F., özv. Fogné, Lengyel M., ifj. Utry Pál, N. N., N. N. 1—1 kor. Összesen 121 kor. 20 fill. A nemesen érző adományozók kegyes támogatásért különösen megköszönöm, az igazgatóság.

Az állami tanítóképző intézet növendékeinek hangversenye.

Baja, 1904. április 16-án.

A „Bárany Szálloda” osdi termébe egy estére ragyogó fény, lazasan lüktető élet, tarka szinpompa vonult be, valami tündéres szint kölcsonzóve a kopott silhouettének. A zsufozásig megtelt nagyteremben zibongó jökevű, derült érdeklődés várta az ifjak hangversenyét, mely előre is kijelentjük, a várakozásnak mindenben megfelelt.

A tanítónövendékekből alakult rendezőség kitélt magatart, hogy a közönséget, mely ma este az ó kedvükért öltött ünnepi mezt, mulattassa és a hangverseny után tartott is a táncz kivételg-kivirradt, vagy talán még azon túl is.

A megjelent hölgyek névsorát lehetetlen volt összeállítanunk, olyan sokan voltak, hogy ez a munka kivehetetlen volt, minsem pedig, hogy valakit is kihagyjunk, a névsortól el kell tekintelnünk. Hiszen akik ott voltak megbecsülhatnak, mert hiszen ott voltak és kitünően mulattak.

A hangverseny egyes számainál a következőkben számolunk be:

Major J. Gyula „Milleniumi suite”-jének „Diszmenetet” **Kovács** tanár vezénylete mellett precíz ösztajtekkal adta elő a zenekar. A Rakoczi-induló motivumai felépített induló tízes akkordjai teljesen érvényesültek a gondosan betanult összjátékban.

A zenekar után az énekar mutatkozott be, Schumann „Czigányélet” című dalával. A tanulók között nem egy kiváló hangú énekest volt alkalomunk fölfedezni. Különösen kitűnt **Márton** J. IV. o. t., aki a szőlő reszeket énekelte, szép tenor hangjával. A zongorakíséret diszcreten simulat a karhoz.

Bolyos J. IV. éves tanítónövendék Coppée „Hajótörött” című monológiát adta elő. A műkedvelői és ifjúsági koncertek eme paradés és agyonszavalt monológiát szokatlanul jó előadásban hallottuk. Ha le fog szokni a tulságos színszkezesdről, úgy idővel kitünő szaváló lesz. A közönség szivesen tapsolt az előadásnak.

Mendelssohn örökszép „Athalia” nyitánya következett. Ha nem is filharmonikus tökélyvel, de diszcretes felfogással interpretáltak a nagy zeneszerző gondolatát. A hegedűrészt **Tilt** A., **Jaramacovits** S. tanulók láttak el. **Reiter** M. tanuló fuvolán játszott, **Pöcsa** J. tanító nagybögön és **Kovács** D. tanár zongorán játszottak.

Ezután a **dalkör** énekelte a „Falu végén kurtakorsma” című dalt.

A műsornak egy kedves jelenete következett.

Egy bájos kis fiú, *Rutkay J.* Iván első éves tanulóvéndek mondta el Szávay Gyula A-B-C című költeményét. Meleg közvelenséggel adta elő a poemát és kedves előadásával belopta magát a szívekbe. Sokáig tapsolták a tehetséges fiút.

Mitrai J. I. osztálybeli tanuló *Dancs* „Resignation”-at adta elő hegedűn. Meg sokat kell tanulnia, hogy jó hegedűs legyen, a futamai nem elég biztosak és a finomabb árnyalatok interpretálására nincs még kellő technikája. Ha azonban nem kritikus szemmel nézzük, úgy igyekezettel rászolgált a sikerre. *Geyer J.* ügyesen kísérté zongorán.

Helyi szerző munkája került sorra. *Kovács D.* tanár férfikarra irt népdalegyveleget adta elő az enekkar. Ügyesen csoportosított és jól betanított népdalegyveleget ismertünk meg, melyen meglátást *Kovács* tanár zenei készütsége és invenziója. Egyébként is a koncert sikerének oroszlánrésze őt, aki a zene- és énekszámokat betanította, illeti meg.

Pécsé de resistance-ül *Romberg* nagy gyermek-szimfoniáját adta elő a zenekar. Ennek előadásánál alkalmunk volt bálmalatt adózni a tanulók vasszorgalmának és kiváló zenei érzékének. Nem mintha maga az előadott mű valami nehéz zenei feladat volna, hanem mivel képtelen instrumentumok — mint például gyermek-síp, csemettyű, kerepelő, kakuk hangutánzó — felhasználásával kell a zenei összhangot megteremtieni. Ez mindenben sikerült és ha a szimfonia nem lenne oly hosszú, a közönség szívesen megismételtte volna.

Percekgöz tartó taps honorálta az ifjak kitűnő játékát.

Ezzel bevezetjük a hangversenyéről szóló referadánkat és azon tudattal távoztunk a hangversenyről, hogy azok, akik így tanulnak, hogy taníthatassanak, bizonyára jól is fognak tanítani.

A jótékonycseletről is szép összeg jutott, amelyben egy a bajai úrm. kath. plébánia orgona alapja, valamint a tanítóképzőintezeti ifjúsági segítő-egyesület külön-külön 300 koronával gyarapodott.

H. G.

Csak az igazat Uram!

Veltük a következő levelet, melynek tartalmával mindenben egyetértünk:

Igen tisztelt Szerkesztő úr!

A „Bajai Független Újság” f. évi április hó 16-iki számában dr. Boszkovits Mór „Csak az igazat, Uram!” felirással ellátott cikket tesz közzé, mely a Közép-Duna áthidalása és a baja-bátaszéki összekötő vasút iránti mozgalom történetét rövid vonásokban felölelve, mindazon tényezőket kiemeli, a melyekhez a baja-bátaszéki összekötő vasút létesítése körüli érdemek fűződnek.

Készséggel koncedalom, hogy ezikkező a szóban forgó összekötő vasút létesítése iránti mozgalomnak tevékeny és fáradhatlan részese, és a kérdés iránti országos érdeklődésben és fenntartásának jelentékeny és hathatós szószoálója volt, és hogy e tekintetben határozottan érdemeket szerzett magának. Azt is készséggel koncedalom, hogy a cikkben felsorolt valamennyi tényező e mozgalom körüli nagy munkában hatékonyan közreműködött és halánkat kiérdemli.

Amde, nem talalom teljesnek e tényezőket felsorolását, és nem talalom helyesnek, a cikknek azon részét, mely a mozgalom keletkezésének történetét az 1882-ik éhez köti. A Középduna áthidalása, és a baja-bátaszéki összekötő vasút iránti mozgalom története sokkal korábbi kelteű. Városunk közönsége, már az 1870-es években foglalkozott e nagyjelentőségű kérdés megoldásával, és nem várt arra, hogy neki máshonnan gyujtásnak világosságot. Dícső emlékü, nagynevű költőnk és felejtethlen volt képviselőnk Tóth Kálmán már az 1870-es években gyujtotta meg nekünk azt a faklyát, melynek fénye mellett vezetett az általa a helyi érdekből országos érdekké kiemelt nagyszabású mozgalmat, a Középduna áthidalása és a baja-bátaszéki vasút kiépítése körül. Az 1882-ik év már egy kész tervet, egy országos köztudattal alakult kérdést talált és csak az elejét-fonál lett akkor újból felvéve, a melyet Tóth Kálmánunk tartott kézben, míg élt és a melyet csak a végzet ragadott ki kezéből.

Tartozunk Tóth Kálmán emlékeknek azzal, hogy akkor, a mikor egyik szellemi munkája sikerre vitt eredményének politikai kisajjítása körül foly a verseny, róla, — ki már az 1870-es években hirdette, hogy: — a baja-bátaszéki vasút azonban csak alszik, de nem hal el és nem is fog elhalni, mert életképes, — hálával és kegyelettel megemlékezzünk és ezzel expiatonkat irányában meg teljesebbé tegyük.

Az emlék, melyet magának emelt a mozgalom körül, az a levele (Közölve „Horvath Cyrill által szerkesztett Tóth Kálmán Emlék-Albuma” 170. 171. és 172-ik lapjain) melyet városunk képviselői testületéhez küldött az 1874. év után, a mikor a város a közgyűlési terme részére arczképet lefestette. A költő próféciája szól eme levélből. Az összekötő vasút létesítése körül 1870-es évek mozgalma és a tett kormányintézkedéseket világítja az meg és annyira aktuális kérdéseket érint, hogy az bizvást Tóth Kálmán politikai végrendeletének tekinthető

egy a hid és összekötő vasút kérdését, mint a Törvényeszk kérdését illetőleg, a mely utóbbit meg mindig alszik!

Ezért az, a ki a beruházási törvényjavaslata felvett baja-bátaszéki vasút és illetve az azt összekötő Dunahid történetét megírni fogja, kell hogy hálával és kegyelettel emlékezzen meg Tóth Kálmánról, annak az eszme érdekében kifejtett alapvető működéséről és az 1870-es évek irányadó mozgalmaról.

Ennyit a keresett igazság kellő megvilágosítására végett!

Baja, 1904. április hó 20.

Kiváló tisztelettel

Dr. Nemes József.

Helyi tarka krónika.

Jó csőd.

+ A vasutasok sztrájkja az egész Országot fölforgatta. Semmi egyeből sem folyt a beszéd, mint a vasutasokról, a követelészeikről. Szegények bizonyára sokat csuklottak és szentül megfogadták, hogy soha többé nem sztrájkolnak, mert a csuklásból is megárt a sok.

Egyik vendégloben ügyvedek, orvosok, mérnökök, írók meg lapszerkesztők vacsoráznak együtt. Nagyan csukláltak, pardon emlegettek a vasutasoktól. Az egyik párt helyeselte az eljárásukat, a másik természetesen elítelte. A kormányparti szerkesztő indigalólvá kelt ki.

— Mindenki csak követel, csödbé kergetik az országot.

— Istenem, be jó kis tömeggonoknokság lenne, sáhajtott föl az ellenzeik szerkesztő, a ki — mondanunk sem kell — mellékesen ügyvéd is.

Vasutas a ki nem sztrájkol.

□ A szabadkai állomáson már vagy harmincz év óta a mindig vidám Weisz bácsi viseli a portási mellsőségét. Alig van széles e hazában, de még a Balkánon sem ember, a ki, ha egyszer is meg fordult Szabadkán, ne ismerné az öreg Weisz bácsit.

Mikor kiült a vasutas sztrájk, az öreg mintha mi sem történt volna, föl és le sétált a perron előtt. Valaki megkérdte tőle:

— Hát Weisz bácsi maga nem sztrájkol?

— Ugyan miért sztrájkolnék, ha nem jön vonat, hát ugy nincs dolgom, így legalább jóban maradok a felsőbbeséggel.

Jó házból való fiú.

× Lapunk kiadóházához beállit egy jóképű cipész-mester aki „segédszemélyzetet” egy inással akarta szaporítani. Közudomasú dolog, hogy szép hazánkban az iparos és kereskedő pályát nem tartják meg olyan uri foglalkozásnak, mint a milyen valójában. Nagyon megpöccött hát a mi cipész-mesterünk, mikor arra a kérdésére, hogy egy nyomtatványt akar, melyen az áll, hogy tanonczot keres, egy már nem ismeretlen szövegű kész példányt kapott. A kész példányt szölt pedig:

„Egy jó házból való fiú tanulóul felvétetik.”

— Hova gondol, szölt megpöccöve a tisztas iparos, csak nem hiszi, hogy egy jó házból való fiút suszternek adnak. Nekem csináljon egy nyomtatványt, mely így szöli:

„Egy közönséges házból való fiú tanonczul felvétetik.”

Hja a suszterség nem uri foglalkozás.

Utazás kocsin cylinderben és a „Hazánk”.

× Hajnali 5 óraker a fiskálisnak tárgyalásra kellett utaznia a soktornyú érseki rezidenziába, Kalocsára. A vasutasok ugyan még nem sztrájkoltak, a gőzhajó is rendelkezésre állott, de azért mégis csak kocsin utazott. Lenn a kapu előtt türelmetlenül prüszkölnek a táltosok, eles patkóikkal szikrakat csalvány ki a kemény kövezetből, a cseledésg nem „süg-büg” ugyan, hanem lól-fut, tivő téve az egész házat — de a fiskális kalapja azért nem kerül meg. Végre a szobaciczus kikölytyantja, hogy a kalap a szomszédban maradt, mert tegnap hajdonfövel jött haza a vizitből a „tekintetes úr”.

Minthogy pedig a társadalmi illemszabályok tiltják, hogy hajnali 5 óraker felverjék a szomszedságot edesded szenderéből egy ott felejtett kalap miatt, mit volt tennie, a fiskális urnak reá kellett fanyalodnia, hogy a fényes köcsögben induljon el a nyolcz órai kocsijutására.

Restelkedve ült a kocsiba és az egész uton azon morfondirozott, hogy megszölják Kalocsán azért az izléstelenségért, hogy nyolczóraker kocsijutára cylindert tett a fejébe. Szerencsére astop elmaradt rendes usjága és így a reggeli postával érkezett „Hazánk”-at, ezt a kissé néppárti izű usjagot, vitte magával olvasmányul a kocsijutására.

„No, ha megszölnak Kalocsán azért az izléstelenségért — dunnyögi magában a fiskális —, hogy cylinderben kelten a nyolczóraker kocsijutára, akkor azzal vágok vissza: „tudom én, hogy mi az izlés Kalocsán, tanulság reá a „Hazánk”.

Örvendetes fordulat a plébánia-templom orgonavételi ügyében.

Ma egy heti számunkban részletes ismertetést hoztunk a bajai pléb-templom kifutése és egy új orgona beszerzése költségeinek egybegyűjtése érdekében másfelely előtt megindult mozgalom eddigi eredményein tárgyalban. Elmondottuk ebben a közleményünkben, hogy a templomfestés czéljára elégsző összeg gyűlt ugyan össze felkes közáadás utján, de megemlítettük azt is, hogy ezen összeg még mindig nem nyújt fedezetet az égetően szükséges új orgona vételárára. Pedig nálunk e két dolog együttes megoldásáról lehet csak szó, orgonavétel és templomfestés egyaránt elődázhalan és parancsoló szükségét képezvén plébánia-templomunknak.

Közöltük továbbá fentebb hivatkozott tudósításunkban, hogy a templomfestés ügyét intéző és végrehajtó bizottság f. hó 14-én tartott értekezleten egy memorandumot fogadott el, irly alá és terjesztett fel a kalocsai érsekre, amelyben kronologikus sorrendben ismerteteti a gyűjtési akciöz egész lefolyását, az ez iránti eszme felvételétől egész az 5033 koronás végeredményeig. A felirat végén pedig arra keretük ö exzellentiájára, hogy az előadottakra tekintettel venné meg ö a szóban levő orgonát és illetve fedezné teljes összegében annak beszerzése költségeit.

A bizottság ugyan nem sok reményt fűzhetett a kérelemnek ilyen mértékben való teljesítéséhez, mivel csak éppen a közelmúltban utalványozott ki az érsek a helybeli zárdapénzt kibővítésére 32,000 koronát; arra meg éppen nem volt elkészülve a bizottság, hogy a főpásztor jelenlegi súlyos betegsége miatt egyhamar bármily alakban is hozzájárul a bajai orgona-alap gyarapításához. De ha a kérvényezést mégis az egyházmegye főpásztoránál volt illő megkezdeni.

Mindezeknél fogva tehát érthető az az örömmel, melylyel az ez ügyben fáradozó bizottság tagjai a kalocsai érseknek budapesti betegszobájában kelt azon nagylelkű elhatározásáról értesültek, amely szerint a bajai plébániatemplom részére szükségelt új orgona vételárának teljes összegét — 6000 koronát — kiutalványozta.

E soroknak rendeltetése ezt az örvendetes ténykörlményt Baja város 17,000 katolikus hívének tudomására juttatni és semmi kétség az iránt, hogy még a mai napon tizenhétezer ember veszi ajkára áldólag Dr. Császka György nagy nevét és tizenhétezer hálás keheblől emelkedik buzgó fohász a Mindenhatóhoz az édesatyai szívű egyházfejedelem drága életéért.

D. Gy.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Mindazon igen tisztelt barátaink és ismerőseink, kik édes anyánk, illetve nagyanyánk elhunytával részvétükkel fájdalunkat nyihiteni kegyesok voltak, fogadják ez úton hálás köszönetünk őszinte kifejezését.

Baján, 1904. évi április hó 21.

MATAUSCHEK ANTAL

és a gyászoló család.

Bajai gabona árak:

Buza	50 kilogrammonként	8—	korona.
Rozs	„	6/605	„
Kétszeres	„	6/50	„
Kukoricza	„	5/5-10	„
Árpa	„	5/50	„
Zab	„	4—80	„
Bab	„	—	„
Kendermag	„	—	„

Szerkesztői üzenet.

K. G. Baja. Hogy a B. F. U. miért nem emlékezett meg Rákóczi hainvainak hazahozásáról? Hát valószínűleg azért, mert hazahozták és így nincs méltó lamentálók.

3858. szám.

tív. 1904.

Árverési hirdetésny.

A bajai kir. telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést végrehajtási joghatálylyal **Pettő Márton** és **neje Száher Magdolna** mind regőcse lakos hagyatékára ügyében a keheblbeli hagyatékai osztály 1903. O. 241/13. számú megkezesése folytán az 1881. L.X. t.-cz. 204. 205. és vonatkozó §§-al alapján a szabadkai kir. törvényszékhöz tartozó a bajai kir. járásbírósg területén lévő

1) a regőcse 1122. számú betétben A. I. 1.3. sorz. örökhatály nevén álló 631., 632. és 633. hrszámú 236. ö. i. sz. házaz beltelkekre 968 kor. kikálitási árban.
2) a regőcse 1122. számú betétben A. I. 4. sorzszám 3950. hrszámú ingatlanra 188 kor. kikálitási árban.
3) a regőcse 1122. számú betétben A. I. 1.3. sorz. 2268/3., 2269/3. és 2270/3. hrszámú ingatlanására 264 kor. kikálitási árban hivatalból orendelői és annak Regőcse község házánál 1904. évi június hó 25-ik napjának d. u. 3 óraját kitűzi, a midőn a fennebb körülírt ingatlan a kikálitási árón alul is eladatni fog.

Árverezők a kikálitási ár 10%-át köszpénzben vagy óvadékot papírpekokban a kikálitást kezéhez tegyék le. A kir. járásbírósg, mint tív hatóság.

Baján, 1904. évi április hó 15-én.

Mayer
kir. járásbíró.

EGY AMERIKAI GYORSFŰZŐ ÉS egy háztartási mérleg ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktárból világhírű s kiválóságukért általános kedvelt mérleget **ezüstáruimat** és pedig 6 drb. mexikói ezüst asztali kés, 6 drb. mexikói ezüst evővillát, 6 drb. mexikói ezüst evőkanalat, 12 db. mexikói ezüst kávéskanalat, 6 db. kiváló desszertkést, 6 drb. kiváló desszertvillát, 1 drb. mexikói ezüst levesmerítő kanál, 1 drb. ezüst tejmerítő. 2 drb. elegáns szalon asztali gyertyatartót.

46 drb. összesen csak frt 6.50.

Minden megrendelő ezenkívül **jutalomképen** egy szavatosság mellett pontosan működő 12 1/2 kiló hordképességű **háztartási mérleget** kap **teljesen díjmentesen.** A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (beül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségeért **25 évi jótállást** vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból

Scheffer D. Sándor
Budapest, Bezerédi-utca 3.

Használt

3 szoba bútor
jutányosan eladó.

Attila-utca 2-ik számú házban megtekinthető.

5 koronáért

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 drb.) kevéssé megsérült finom enyhe

PIPERE-SZAPPANT

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jászmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén v. utánvétellel

küldi: **Scheffer D. Sándor**

BUDAPEST, Bezerédi-utca 3. szám.

Itt az alkalom,

hogy mindenki

as egészségtelen, penészesedő szalmazsákját eldobhassa és helyébe **csékely 8 koronáért** egy kiváló erős, fakterű

aczélsodrony ágybetétet

rendelhesen nálam,

mely tartós és olcsó, szag- és féregmentes, emélfogva egészséges. Az ágy belméretének beküldése után, annak megfelelően szállítja a készítő:

Ifj. **UTRY PÁL, Baja.**

Készíték egyszerű és díszes **sodronykerítést** udvar, kert, sétány és templom bekerítésére, **áthányó rostákat** közszen és kavicsnak, szóval e szakmába vágó mindenemű munkát **olcsón, gyorsan és pontosan.**

KIVÁLÓ SZERENCSE TÖRÖKNÉL!

Fölülmulhatatlanul

kedvez főarudánkban a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona nyeremenyűl többet fizettünk nagyrabecsült nevűnknek; csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000	koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,	a 80.000	koronás főnyereményt a 83061. sz. sorsj.-re.
a 100.000	" " " " " " " " " " " "	a 70.000	" " " " " " " " " " " "
a 100.000	" " " " " " " " " " " "	a 70.000	" " " " " " " " " " " "
a 90.000	" " " " " " " " " " " "	a 60.000	" " " " " " " " " " " "
a 90.000	" " " " " " " " " " " "	a 60.000	" " " " " " " " " " " "
a 90.000	" " " " " " " " " " " "	a 50.000	" " " " " " " " " " " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánlunk emélfogva, hogy a világ legsúlyosabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magyar kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyereményt jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben 1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000.** 1 nyeremény **400.000,** 1 à **200.000.** 2 à **100.000,** 1 à **90.000,** 2 à **80.000,** 1 à **70.000** 2 à **60.000,** 1 à **50.000,** 1 à **40.000,** 5 à **30.000.** 3 à **25.000,** 8 à **20.000,** 8 à **15.000.** 36 à **10.000** korona és még sok egyéb; összesen **55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000 korona** összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/5 eredeti sorsjegy frt. —.75 vagy kor. 1.50; — 1/4 eredeti sorsjegy frt. 1.50 vagy kor. 3.—; 1/2 eredeti sorsjegy frt. 3.— vagy kor. 6.—; — 1/3 eredeti sorsjegy frt. 6.— vagy kor. 12.—;

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjmentesen. Megrendeléseket eredeti sorsjegyre kérünk

forlyó évi május hó 2-ig bizalommal hozzánk beküldeni, miután

TÖRÖK A. ÉS T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46a.** I. fiók: **Váci-körut 4a.**
II. fiók: **Muzeum-körut 11a.** III. fiók: **Erzsébet-körut 54a.**

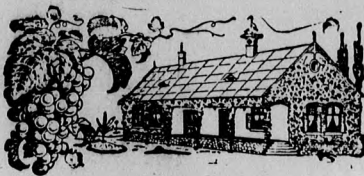
Rendelőlevél levágandó.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA BANKHÁZA BUDAPEST.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összegetkorona összegben { utánvételezni kérem }
{ postautalvánnyal küldöm }
{ mellekelem bankjegyekben (helyegekben) } A nem letsző törlendő.

Pontus din

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kúszó természetű), mert nagyjából az a megnő is, természet nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugsanak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s ninesen oly ház, melynek fala mellett a legeske-lyetb gondozással felnevelhető nem volna, ezen-kiült más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszre, anélkül, hogy legkeve- sebb helyet is elfoglalna az egyébre használatbó részekből. Ez a legfájdalmasabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, szines fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bér-mentve küldetik meg, aki ezimét egy levelezőlapon tudatja.

CZIM:

Érmelleki első szőlőültványtelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

2362. szám.

tkv. 1904.

Árverési hirdmény.

A bajai kir. telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést **dr. Bruck Samu** bajai ügyvéd által képviselt **Tomity József** biktílyi lakos kérelmére, **Gyurin András** biktílyi lakos gyám által képviselt kiskoru Gyurin Lázó ellen 240 korona tőke, ennek 1903. április hó 8-tól 5/10 kamatai 21 korona 50 fillér eddigi. 28 korona 95 fillér ez-uttal és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. czikk 144. és vonatkozó §§-ai alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó a bajai kir. járás-bíróság területeán lévő

1. a biktílyi 793. számú betétben A I 1-5 sorszám 310/1., 310/2., 310/3. hrszám 511. öi. számú házas bel-telekből és 1269/2. és 4429/7/b. hrszámú ingatlanokból végrehajtást szenvedőt illető 1/3 részre 281 kor. 60 fill. kikiáltási árban,

2. a biktílyi 793 számú betétben A II 1-9. sorszám 1683/2., 2585/2., 2586/1., 3072/2. 3581/1., 3581/2., 4031/121 5483/2. és 5963/1. hrszámú ingatlanból végrehajtást szenvedőt illető 1/3 részre 457 korona 60 fill kikiáltási árban,

3. a biktílyi 793. számú betétben A I. 1 sorszám 1/5 részben végrehajtást szenvedőt, 1/5 részben Mamuzits Bernát, 1/5 részben kiskoru Mamuzits Rozália, 1/5 részben kiskoru Mamuzits István és 1/5 részben kiskoru Mamuzits Benedek nevén álló 2088. hrszámú egész ingatlanra (a végr. törv. 158 §-a alapján) 180 korona kikiáltási árban szemmel elrendelt és arra Biktíly község házáán 1904 évi május hó 16-ik napjának délelőtt 10-ik óráját kitűzi, a miután a tenőbb körülírt ingatlan a kikiáltási áron alul is el-adatni fog.

Árverezők tartoznak a kikiáltási ár 100%-át kész-pénzben vagy ovadóképes papírban a kikiáltótnak átadni. A kir. járásbíróság mint tkvi hatóság, Baján, 1904. évi január hó 27-én.

MAYER
kir. járásbíró.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szabadalmazott viharmentes

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstrasse 120.
saját házában.
Kívánatra ingyen próba: mintakönyv prospektus.

☛ Kronsteiner-féle új zománc. **HOMLOKZAT-FESTÉKE** hatóságilag védve. ☛
Ötven különböző minta, vízzel keverhető, mosható, viharmentes, tűzálló, zománcozott, csak egyszerű mázolás. Jobb, mint az olajfesték. Évek során szállítja cs. és kir. uradalnak, katonai- és ezilintézőségeknél, vasutaknak stb. Minden részvett kiállításon első díjjal jutalmazva. Legelőször festék homlokzatokra, belterületre, különösen iskolák, kórházak, templomok, káoszányákhoz stb. és mindenféle más tárgyhoz. **Egy négyzetméter ára 2 1/2 kr.** Meglehető eredmény **Homlokzat-festék**, viharmentes, mészben oldható, 49 minta olaj-festékkel azonos. Kgr-ja 12 kr.-tól följebb.

☛ **Főraktár: WAGENBLATT FERENCZ** festék-kereskedésében, Baján. ☛

Dupla villanydelejes KERESZT VAGY CSILLAG

D. R. G. M. 88503. sz.

Gyógyít és felüldi jótállás mellett: **köszvény, reuma, asthma, (nehéz lélegzés) álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia (eskőr), idegesség, étvágytalanság, sápkör, fogujás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden ideg-betegségnél.** Azon beteg, aki 88.503. sz. készülékem által legfeljebb **44 nap alatt** meg nem gyógyul, azonnal visszaküppja a pénzt. Ahol már semmisen használ, ott kérem az én készülékemet megkísérlelni; meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona, idült betegségeknek alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona, könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárúsióhely széküld utánvétel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére

Scheffer D. Sándor
Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3. sz.

BRÁZAY FÉLE SÖSBORSZESZ
NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS - ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNALATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLEKLVE VAN!

Pénz

4^oo-08

törlesztéses kölcsönöket

nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a föld-birtok és ingatlan 3/4 értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

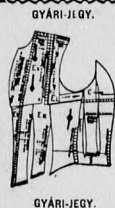
Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre gyorsan és **disc. eten**

Bank- és magánadósságok convertálása.

MELLER LAJOS és TÁRSAI bankbizomány, Budapest, VI., Dávid-utca 15.

(Törvényszékiileg bejegyzett cég.)

(Válasz bélyeg.)

Annonce!

A HÖLGYVILÁG RÉSZÉRE!

Minden l. hölgy saját maga, minden divat szerint fáradtság nélkül készítheti ruháját a **GUSCHELBAUER ANTAL-féle szabályozható**

Női derék-szabászati készülék

segélyével, anélkül, hogy szabászati rajtot megtanult volna. Eme készülék minden testalkat részére szabályozható.

Akadémián vizsgáztam. Számos elismerőlevelet kaptam minden országból.

☛ Minden államban törvényileg védve és szabadalmazva. ☛

Egy készülék ára 3 korona utánvét mellett.

☛ **GUSCHELBAUER ANTAL, SOPRON** és ☛

E. Drechsler, Bécs VI.2. Limengasse 18.

— Képviselek minden helységben kerestetnek. — M. g. arázatok ingyen lesznek küldve. —

ÖZY. SPITZER SIMONNÉ ÉS TÁRSA
TÉGLA-, CSERÉP- ÉS CZEMENT-ÁRÚ
GYÁRA, BAJÁN.

Ajánljuk

egyszerű cement-lapjainkat és diszes műkö lapjainkat legszebb és legjobb kivitelben.

Árak m²-enként 2 K.-tól feljebb.

Elvállaljuk mindennemű cement árú és cement munka elkészítését, jutányos áron, a legmesszebbmenő jótállás mellett.

Beocsini portland és román cement
nagy raktára.

A Richter-féle **Liniment. Caps. comp.**

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házióser, amely már több mint 33 év óta megbízható hatású és alkalmas a köszvényre, csúszl és meghűlésre. Intés. Sülynyabb utazatok miatt bevásárláskor óvatosaak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Richter” védjeggyel és a „Richter” ezüjgyezssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k., 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Tó.ék József gyógyszerésznél Budapesten. Richter F. Ad és társa
csász. és kir. udvari szaktitok
Rudolfstadl.

